

دانشگاه صنعتی همدان

شبکه‌های کامپیوتری - مخابراتی

دکتر رجبی

نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۹

دانشگاه صنعتی همدان

گروه مهندسی برق

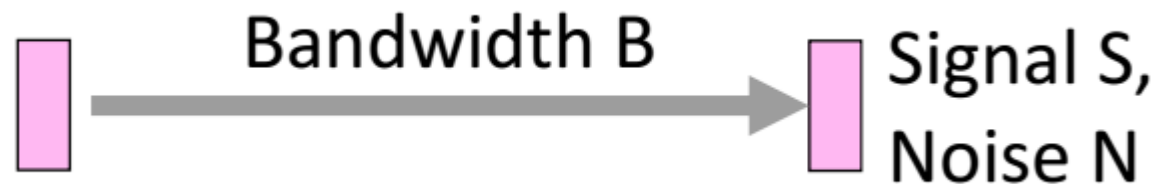
محدودیت‌های اساسی

موضوع

- با چه سرعتی می توان اطلاعات را بر روی لینک ارسال کرد؟
  - محدودیت نایکوئیست (۱۹۲۴~) حالت بدون نویز
  - ظرفیت شانون (۱۹۴۸) با در نظر گرفتن نویز
- سیستم های عملی طوری طراحی می شوند که به این حدها نزدیک شوند.

خواص کلیدی کانال

- پهنای باند (B)، قدرت سیگنال (S) و قدرت نویز (N)
- پهنای باند (B) نرخ ارسال را محدود می‌کند.
- قدرت سیگنال و نویز (S, N)، تعداد سطوح سیگنال قابل تفکیک را محدود می‌کند.

Harry Nyquist

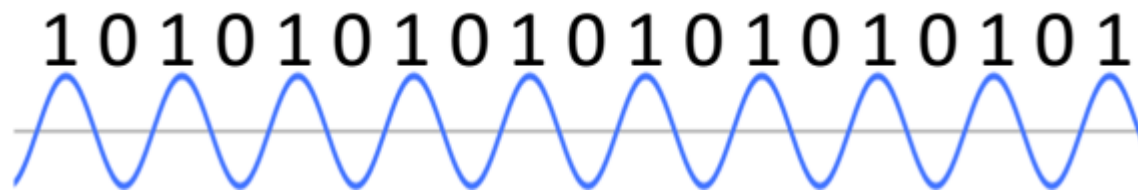

Harry Nyquist

Born February 7, 1889
Nilsby, Stora Kil, Värmland,
Sweden
Died April 4, 1976 (aged 87)

حد نایکوئیست

- بیشینه نرخ سمبل $2B$ است.

- بنابراین در صورتی که V سطح سیگنال موجود باشد، با چشم‌پوشی از نویز، بیشینه نرخ بیت برابر است با:

$$R = 2B \log_2 V \text{ bits / sec}$$

Claude Shannon (1916-2001)

Credit: Courtesy MIT Museum

- پدر تئوری اطلاعات
- مقاله اصلی شانون

– “A Mathematical Theory of Communication”, 1948

ظرفیت شانون

- تعداد سطح‌هایی که می‌توان تمایز ایجاد کرد بستگی به نسبت S/N دارد.
  - یا همان SNR، نسبت قدرت سیگنال به نویز
  - توجه داریم که نویز به صورت تصادفی است، بنابراین خطا خواهیم داشت.
- SNR در مقیاس لگاریتمی بر حسب دسی بل (dB) داده می‌شود:

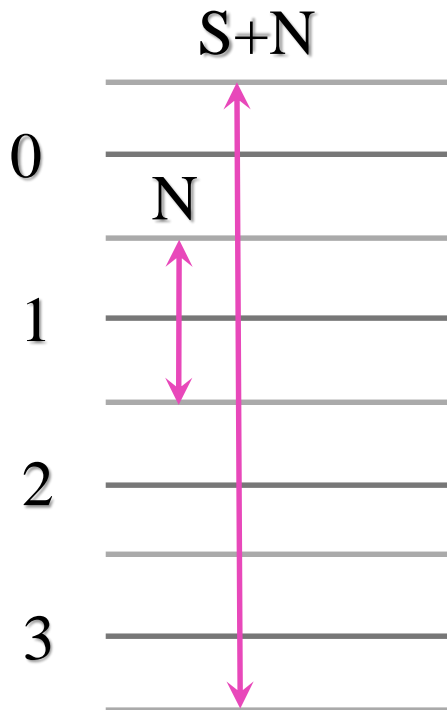
$$SNR_{dB} = 10 \log_{10} \left(\frac{S}{N} \right)$$

$$\frac{S}{N} = 10 \Rightarrow SNR_{dB} = 10dB$$

$$\frac{S}{N} = 2 \Rightarrow SNR_{dB} = 3dB$$

$$\frac{S}{N} = 100 \Rightarrow SNR_{dB} = 20dB$$

$$\frac{S}{N} = 1000 \Rightarrow SNR_{dB} = 30dB$$

ظرفیت شانون (۲)

- حد شانون برای ظرفیت است (C)، بیشینه نرخ اطلاعات عبوری از کانال:

$$C = B \log_2 \left(1 + \frac{S}{N} \right) \text{ bits / sec}$$

چشم انداز سیمی / بی سیم

مهندسی SNR برای نرخ داده مشخص

- سیم‌ها و فیبر نوری

- انتخاب مهندسی پارامترهای سیگنال به نویز (SNR) و پهنای باند (B)

- می‌توان نرخ داده را تنظیم و ثابت (fix) کرد.

تطبیق نرخ داده برای SNR مشخص

- بی‌سیم

- با پهنای باند مشخص (B)، SNR به شدت تا حدود 60 dB تغییر می‌کند!

- نمی‌توان برای بدترین حالت طراحی کرد، باید نرخ داده را تطبیق داد.